

ابنا: مسأله انتظار منجی مورد توجه بسیاری از جهانیان است. بفرمایید فرصت هایی که در موضوع مهدویت برای ما پیروان مذهب اهل بیت(ع) وجود دارد چیست؟

— بسم الله الرحمن الرحيم .اندیشه مهدویت ظرفیت بسیار بالایی دارد که ما به آن توجه نکرده ایم. چند سالی است که غربی ها بسیار به این بحث توجه نموده و بشدت علیه آن کار می کنند. ما امروزه با یک سری فرصت های بی نظیر در زمینه مهدویت در جهان مواجه هستیم که متأسفانه به دلیل همان عدم توجه، آن ها را از دست می دهیم و رقیبان و دشمنان ما از آن ها به سود خود استفاده می کنند. ظرفیت ها و فرصت ها در زمینه مهدویت سه دسته است :

اول: ظرفیت والای مهدویت با توجه به ذات خود؛

دوم: ظرفیت آن با توجه به شرایط کنونی جهان و منطقه؛

و سوم: ظرفیت آن با توجه به شرایط کنونی شیعیان و کشور ایران.

یک ظرفیت ذاتی مهدویت که ما از آن غافل هستیم، زنده و پویا بودن این اندیشه در طول اعصار و زمان هاست .ویژگی تشیع این است که در هر زمانی زنده و پویاست؛ مثلاً مباحثات «هانری کربن» با «علامه طباطبایی» که بسیار مشهور است را ببینید؛ یکی از مباحثی که کربن را به اسلام علاقه مند کرد و دلباخته آن شد - گرچه ظاهراً مسلمان نشد - همین بحث مهدویت بود. وی جمله عجیبی دارد که ما کمتر به آن توجه کرده ایم وی می گوید: «به نظر من مذهب شیعه تنها مذهبی است که رابطه هدایت الهی را میان خدا و خلق برای همیشه نگه داشته ، پیوسته ولایت را زنده و پابرجا می دارد... من به خاطر بحث درباره شیعه و رسیدن به حقایق این مذهب نزدیک بود پست تحقیقاتی خود را در دانشگاه سوربن از دست بدهم.» آقای کربن به این عقیده باور دارد که رابطه خدا و خلق و لو اندک زمانی قطع نمی شود زیرا همیشه باید حجت خدا در زمین باشد. ما در هیچ مذهب دیگری تا کنون چنین چیزی نه دیده ایم و نه شنیده ایم. مگر اینکه به تازگی از این اندیشه شیعی وام گرفته باشد و این نکته قابل توجهی است.

همچنین در جای دیگر در خاطرات مربوط به آقای کربن از قول افرادی که به دیدن علامه طباطبایی می رفتند نقل شده است که: آقای کربن بعضی اوقات به اصرار از ما می خواست که: مرا به مسجد جمکران ببرید! می گفتیم: تو که مسلمان نیستی تا در آنجا عبادت کنی، پس برای چه می خواهی به مسجد جمکران بروی؟ کربن می گفت: "من آنجا حسی را پیدا می کنم که در هیچ جای دیگر برای من سابقه ندارد."

این همان ظرفیت ذاتی است که ما به آن توجه نکرده ایم.

ابنا: در رابطه با ظرفیت جهانی و بین الادیانی چه؟

— بله، مهدویت از آن عقایدی است که می تواند گفتمان بین المللی در سطح جهان ایجاد کند زیرا اندیشه آن منطقه ای، قشری و یا برای افراد خاصی نیست و بلکه برای کل مردم جهان است. این دومین ظرفیت بزرگ مهدویت است .

مثلاً ما قائل هستیم که در کنار منجی اسلام یک کمک یار خواهد آمد و آن «حضرت عیسی بن مریم» است؛ ولی ما چرا نمی توانیم آن را برای مسیحیت روشن کنیم و بگوییم که منجی شما نیز همراه منجی ما می آید و نیازی به دعوا بین این دو مذهب نیست؟

ظرفیت بعدی که ما در مورد مهدویت داریم این است که ما معتقدیم و اثبات نیز می کنیم که اندیشه های شیعی در کل و به

خصوص اندیشه مهدویت دارای پشتوانه محکم عقلی و کلامی است. سایر ادیان با این مورد بسیار مشکل دارند و بیشتر این موضوع برایشان پذیرفتنی است تا اثباتی.

ابنا: آیا امکان عرضه مباحث مهدویت در جهان وجود دارد؟

— در موضوع ظرفیت و شرایط کنونی جهان و منطقه، اولین مسئله بحران‌هایی است که در جهان موج می‌زند و به پررنگ‌ترین مسئله حال حاضر جهان تبدیل شده است که شامل انواع بحران‌های اخلاقی، اقتصادی، جنگ‌ها و غیره است و ما باید با مهدویت که برای همه آن‌ها پاسخی دارد، با این بحران‌ها مبارزه کنیم. نکته اینجاست که چرا ما جواب‌های این مسائل را با استفاده از مهدویت به جهانیان ارائه نمی‌دهیم!؟

بحث دیگر این است که رشد اسلام خواهی در دو دهه اخیر کاملاً مشهود بوده است. شاید ما توجه نکرده باشیم که این هجمه‌هایی که به خصوص از سال ۲۰۰۰ میلادی تا کنون علیه اسلام انجام می‌شود، دلیلش چیست. دلیل آن چیزی جز آمار رشد اسلام خواهی در این کشورها نیست. این آمارها بین روسا و بزرگان این کشورها منتشر شده و به آنان هشدار تبدیل اروپا و غرب به اروپا و غرب مسلمان را می‌دهد. تصدیق این حرف، سخن پاپ قبلی در سال ۲۰۱۱ میلادی است که گفت: «امروز روزی است که جمعیت مسلمان جهان از ما کاتولیک‌ها بیشتر است.»

این آمارها در غرب منتشر شده است و زنگ خطری برای روسا و بزرگان غرب به صدا در آورد که باید از اسلام خواهی و رشد اسلام در غرب جلوگیری کنیم و بهترین کار منفور کردن چهره اسلام در میان غربی‌هاست. که متأسفانه در برخی زمینه‌ها موفق هم بوده اند.

مورد بعدی که اوضاع جهانی را برای ما مشخص می‌کند توجه شدید به مسائل آخر زمانی و منجی گرایانه در جهان است. یکی از مصادیق اثبات این حرف، رشد ساخت فیلم‌ها و سریال‌های آخر زمانی در سال‌های اخیر در آمریکا است که حتی یکی از این سریال‌ها هم اکنون در آمریکا در حال پخش است.

مورد بعدی آمار موجود است که توسط دو موسسه معتبر آمارگیری آمریکایی انجام شده است و به این وسیله توجه مسیحیان به مسائل آخر زمان را سنجیده اند. موسسه PEW آمریکا در دو سال ۲۰۰۶ و ۲۰۱۰ میلادی اقدام به آمارگیری در مورد باور مردم نسبت به ظهور مسیح نموده است که در سال ۲۰۰۶ مردمی که باور به ظهور دارند ۲۰٪ و مردمی که باور ندارند ۳۸٪ است و در سال ۲۰۱۰ آمار این مردم به ۴۷٪ و ۳۸٪ تغییر پیدا کرده که نشان از اعتقاد نیمی از مردم آمریکا به ظهور مسیح در طول ۴۰ سال آینده دارد.

سومین دسته ظرفیت و شرایط کنونی شیعیان و کشور ایران نسبت به مهدویت است. به حمد الهی سمت و سوی حرکت حوادث منطقه به سود قدرت شیعیان و ایران بوده است و این مطلب را دوست و دشمن تایید می‌نمایند. جک اسمیت یکی از نویسندگان ضد مهدویت حال حاضر است که کتابی نیز در این زمینه به چاپ رسانده است؛ وی می‌گوید: «وقتی یک فرد اتفاقات کنونی جهان را از نقطه نظر شیعه بنگرد، کاملاً متحیر می‌شود. یمن به دست حوثیان افتاده، ملک عبدالله در عربستان مرده و جهان بیش از گذشته در برابر اسرائیل ایستاده است. پازل شیعیان برای ظهور مهدی در حال تکمیل شدن است!». از این بحث می‌خواستیم به این نتیجه برسیم که از اوضاع حال حاضر جهان، می‌توانیم بهره برداری زیادی به سود شیعه کنیم.

موضوع دیگر توجه و علاقه شدید مردم به موضوع مهدویت است. مهدویت نه فقط بین ما شیعیان بلکه در حال حاضر در عالم اسلام مطرح است. دلیل این موضوع را نیز آماری که همان شرکت آمارگیری آمریکایی (موسسه PEW آمریکا) در بیست و سه کشور که عمدتاً مسلمان بودند، - البته به جز ایران - گرفته است، ثابت می‌کند. این شرکت آمارگیری پرسشی مبنی بر اینکه آیا مهدی ایرانیان به زودی ظهور خواهد کرد، مطرح کرد و در نتیجه گیری آن آمده است: به طور میانگین ۴۲٪ مردم این کشورها که شامل کشورهای مثل افغانستان، پاکستان، تونس و ترکیه نیز دیده می‌شود، به این موضوع (آمدن قریب الوقوع مهدی (عج)) ایمان دارند. که با یک جمع و تفریق به جمعیت ۶۷۰ میلیون نفری مردم مهدی خواه می‌رسیم که به گفته خود مهدی جویان غربی نظیر «تیموتی اسموت» حیرت انگیز است.

این مباحث نشان از ظرفیت بسیار بالای اندیشه مهدویت در هر سه دسته آن در عالم هستیم. این بحث بسیار کاربردی را می‌توان برای تبلیغ شیعه و زمینه سازی ظهور استفاده کنیم.

ابنا: از دیدگاه حضر تعالی تهدیدهای مباحث مهدویت چیست؟

— در بحث تهدیدها یک بحث درون دینی داریم و یک برون دینی و درون دینی. با درون مذهبی ها در عقیده یکی هستیم ولی با تطبیقات بیجا، توقیت و سایر مباحث بر علیه مهدویت ناخواسته فعالیت می‌کنند. این گروه بعضاً انگیزه های انحرافی و ایده های خطرناکی دارند و عده ای به خاطر برداشت های اشتباه و یا اینکه احادیثی را نتوانستند خوب تفسیر کنند مورد اشتباه واقع شدند. مثل مباحث فیلم ظهور بسیار نزدیک است. این ها را با گفتگو می‌توانیم به مسیر درست هدایت کنیم.

برخی از این درون مذهبی ها مثل انجمن حجتیه خطرناک هستند. اعضای انجمن حجتیه مخالف هر گونه فعالیت اصلاحی قبل از ظهور بودند و می‌گفتند نباید هیچ کاری کنیم و برخی مخالف انقلاب بودند. یا برخی از دگراندیشان الگوهای انحرافی و نادرست از مهدویت معرفی کرده و شبهاتی بیان می‌کنند که اینها عمدتاً در خارج از کشور حضور دارند و با برداشت های خود مشکل ایجاد می‌کنند و برای مهدویت تهدید هستند.

گروه دیگر؛ گروه های تکفیری و وهابیت هستند اینها هم با الگوهایی که معرفی می‌کنند با مهدویت مخالفت می‌کنند؛ به این صورت که الگویی را برای عالم معرفی می‌کنند که کاملاً با اهداف مهدویت مخالف و معارض است. برای نمونه؛ گروههای تکفیری مثل داعش، طالبان و مفتی های وهابی، تصویری از حضرت مهدی(عج) معرفی می‌کنند که تصویر خیلی بدی است و باعث خراب شدن وجهه مهدویت در عالم می‌شود و ما امروزه نتایج آن را می‌بینیم. این ها مسلمان هستند و با مهدویت تعارض دارند.

گروه دیگر مسلمان نیستند و خارج از اسلام اند یکی از اینها بهائیت است. تبلیغ بهائیت ضد مهدوی است و مسیحیت تبشیری اساساً منکر بحث مهدویت شیعی است. از غیر مسلمانان گروه دیگری که خطرناک هستند صهیونیزم مسیحی است که یک تفکر قوی رسانه ای دارند و بر علیه مهدویت مستقیم و غیر مستقیم فعالیت می‌کنند. این گروه به صورت مستقیم در ده سال اخیر سی یا چهل کتاب ضد مهدوی نوشته اند و به صورت غیر مستقیم منجی خود را به گونه ای معرفی می‌کنند که مخالف منجی اسلامی عمل می‌کند.

ابنا: آسیب های مباحث مهدویت چه مسائلی است؟

— آسیب ها بیشتر به کسانی مرتبط است که دغدغه مهدوی دارند ولی متأسفانه به جنبه های فعالیت خود توجه نمی‌کنند و در

نتیجه آسیب‌هایی پدید می‌آید. برای نمونه قشرهای خاصی از مردم را هدف قرار می‌دهیم در حالی که سعی نمی‌کنیم کل مردم را روشنگری کرده و با اهداف حضرت مهدی(عج) آشنا کنیم. با توجه به روایات مهدوی یک زمینه‌سازی عمومی باید ایجاد شود و باید غیر شیعیان و حتی غیر مسلمانان را آگاه کنیم و قرار نیست فقط بچه مذهبی‌ها آماده حضور باشند.

ما بعضی وقت‌ها توجه به نیازهای قشر مخاطب خود نداریم و جامعه‌ای برای آینده ترسیم می‌کنیم که فقط یک جامعه آرمانی برای قشر خاصی است. مثلاً ما نمی‌گوییم که حضرت ولی عصر برای زنان، جوانان و طیف‌های دیگر چه خواهد کرد.

متأسفانه نیروهای مذهبی که دغدغه دارند حواسشان به پیشرفت‌ها و جنبه‌های جدیدی که در اجتماع رخ می‌دهد، نیست و نتیجه‌اش این می‌شود که از ابزارها و روش‌های قدیمی و پیش‌پا افتاده استفاده می‌کنند و شخص، مخاطب جدید را از دست می‌دهد. امروزه قشر جوان از شبکه‌های مجازی زیاد استفاده می‌کند. متأسفانه نیروهای مذهبی خیلی به سمت این ابزارها نمی‌روند؛ یا تبلیغ مهدویت در شبکه‌های مجازی به وسیله الگوها و روش‌های قدیمی است و فکر می‌کنند که اینها جواب می‌دهد. به جای مباحث معرفت‌افزایی، بحث‌های شعاری و احساسی فضای مجازی ما را پر کرده است؛ در حالی که بحث معرفت‌افزایی و آماده‌سازی خیلی مهم‌تر از بحث احساسی است.

ابنا: از اینکه وقت ارزشمند خود را در اختیار ما گذاشتید تشکر می‌کنم.